

tűzhely a Fekete-teremben, a betonjárda mellett. Ez utóbbi nagy részét gödör ásásakor tönkretették. Megmaradt részének és környezetének régészeti feltárása – megelőzendő a további pusztulást – nagyon fontos feladat. Itt radiokarbon kormeghatározásra alkalmas minták vételére is számíthatunk. Ezenfelül a tűzhely maradványa feltárás után a barlang látogatói számára látványosan bemutatható is lenne.

A kultúrrétegek, tűzhelyek és cölöplyukak helyét digitális térképen rögzítettük, azokat rajzban és fotón (mintegy 800 digitális és több száz hagyományos felvételen) is dokumentáltuk. Munkánk során egyéb érdekességekre is bukkantunk: becseppkövesedett őskori edényekre és csontkupacokra, továbbá cseppkövek belsőjében koromcsíkokra.

Munkatársak: Csengeri Piroska (Herman Ottó Múzeum), Markó András (MNM), Ernyey Katalin (Kulturális Örökségvédelmi Hivatal) régészek, Holl Balázs, Marton Ádám informatikusok (MNM), Mersdorf Zsuzsanna régészhallgató (ELTE Régészettudományi Intézet).

REZI KATÓ GÁBOR

189. Mosonmagyaróvár, Erzsébet tér 11–12.

(Győr-Moson-Sopron megye) Á

Mosonmagyaróvár mosoni részének központjában üzletházakat terveztek építeni. A régészeti feltárást a kora Árpád-kori ispáni vár közelsége indokolta.

A tér az ispáni vártól ÉK-re fekszik, árkának feltételezhető sarkától kb. 20 m-re. Közvetlenül a tér D-i oldalában áll az a kicsi, Nepomuki Szent János tiszteletére szentelt kápolna, amely a mosoni néphagyomány szerint a középkori plébániatemplom helyén épült fel. Bár ásatás híján azt igazolni nem tudjuk, de mivel a kápolna építéskor már állt egy másik kápolna, szintén az új plébánia közvetlen közelében és ennek, a kis kápolnának semmilyen kifejezett többlet funkciója nincs, elképzelhetőnek tartjuk, hogy valóban egy szakrális emlékhely lehet. Ásatásunk során adatokat reméltünk a mosoni suburbium épületeiről, illetve a mezőváros szerkezetéről.

Bár nagyméretű kutatóárkunkban több Árpád-kori objektum is előkerült, ezek jellege (árkok, gödrök, cölöplyukak) nem ad támpontot a jobb megismeréshez. Az újkori építkezések (a kutatóárkunkban két újkori kút, illetve egy újkori kovácsműhely is előkerült) átvágták és jórészt megsemmisítették a középkori maradványokat.

Az ásatást tovább nehezítette, hogy a telek mellett piac működik, ahonnan nagy mennyiségű szemét került területünkre, többször rongálták objektumainkat, kincskereső is látogatták az ásatást. Emellett hatalmas esőzések és árvíz akadályozta munkánkat.

Az ásatáson részt vett Winkler Mónika régészhallgató (ELTE).

ASZT ÁGNES

190. Mosonmagyaróvár, Soproni utca 12.

(Győr-Moson-Sopron megye) Á

A mosoni városrész revitalizációjához kapcsolódóan több feltárást végezhetünk az ispáni vár tövében. Ezúttal a tavalyi Iskola utcai ásatási telkünkkel (ahol a vizesárok egy szakaszát sikerült dokumentálnunk) közvetlenül szomszédos, attól D-re fekvő telken kutathattunk.

A telek kívül esik a váron, a suburbium területének egy részét fedi. Az utcából ismert többek között egy középkori templomszentély, amit feltételezünk az esperesi templommal azonosított Pusztai Rezső.

Ásatásunk során egy 6×20 m alapú kutatóárkot jelöltünk ki. A kutatóárkokban településobjektumot nem találtunk, ám nagy mennyiségben került elő 12–13. századi kerámia, illetve egyéb kisleletek, amelyek közül ki kell emelni egy lófej formájú, finoman iszapolt, redukált égetésű, polírozott felületű aquamanile töredéket.

Az ásatáson részt vett L. Szikora Eszter segédrestaurátor.

ASZT ÁGNES

191. Mosonmagyaróvár, Újudvar, Új Törés

(Győr-Moson-Sopron megye) Ró

2002. február 19-én Németh Alajos, a Múzeumbarát Egyesület elnöke értesítése nyomán a helyszínen megbizonyosodtunk arról, hogy az Újudvar IV. állami gazdaságtól D-re fekvő szántóterületen római telepjelenségek (nagy mennyiségű kerámia, építési törmelék) találhatóak, feltehetően egy késő római villagazdaság maradványai. Évekkel korábban itt egy avar kisszívveget is találtak, amit Tomka Péter dokumentált. Temetőt ezért feltételezünk a helyen. A lelőhely jelenleg nem közvetlenül veszélyeztetett, hiszen mezőgazdasági művelés folyik rajta, de a műtrágyázás során földbe jutott anyagok károsan hatnak a sekélyen fekvő fémleletekre.

ASZT ÁGNES

192. Mosonszentmiklós, Gyártelep

(Győr-Moson-Sopron megye) B, Á

A területen egy magánépítkezéshez kapcsolódó közmű-árok kialakítása során régészeti objektumok előkerülésével számolhattunk, hiszen a Béke úton fekvő telek közvetlenül határos a két évadon át kutatott „Gyepföldek” nevű lelőhellyel.

A 2002 őszen végzett feltárás során 33 objektumot dokumentáltunk, illetve bontottunk ki. Ezek zöme kora bronzkori (Makó kultúra) horizonthoz köthető, de kisebb számban a 12. század második felében megtelepedett Árpád-kori faluhoz tartozó telepjelenségek is előkerültek.

Az ásatás legfontosabb eredménye, hogy sikerült dokumentálnunk egy komoly árokrendszert, amelynek árkai ÉNy-DK irányúak, egymástól 50–100–150 cm-re fekszenek, 350–380 cm szélesek, mélységük átlagban fél